

บทที่ 6

ผลสืบเนื่องของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมรายการ จส.100

การกระทบทาบที่หน้าในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารการจราจร ของ สถานีวิทยุ จส.100 ส่งผลกระทบต่อส่วนต่าง ๆ ของสังคมทั้งในแง่ที่เป็น ผลดีและผลเสีย ดังต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดการยอมรับและการเตรียมใจในสภาพการจราจร

การรายงานข่าวสารการจราจรเข้ามายังสถานีของผู้ร่วมทำการสื่อสาร ส่งผลต่อผู้ฟังที่กำลังขับขี่รถยนต์อยู่บนท้องถนนหรือกำลังจะออกเดินทางได้รับทราบ ปัญหาสภาพจราจรที่ติดขัดอยู่ในขณะนั้น และ เกิดการยอมรับสภาพการจราจรใน กรุงเทพมหานครว่าเป็นอย่างไร ติดขัดมากน้อยเพียงไร เพราะจากการรับฟัง ข่าวสารการจราจรจาก รายการ จส.100 ก็จะทำให้ถนนเกือบทุกสายในเขต กรุงเทพมหานครติดขัด หนาแน่น และมีปัญหาจากการจราจร และทราบสาเหตุ ของการเกิดปัญหาการจราจร เช่น อุบัติเหตุ ไฟไหม้

แต่ในทางตรงกันข้าม บางครั้งส่งผลสืบเนื่องของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม รายการ จส.100 ด้านลบคือสร้างความกังวลใจต่อผู้ฟังที่กำลังขับขี่รถยนต์ ในการเดินทางไปยังที่หมายอาจจะล่าช้า ไม่ทันกำหนดเวลานัดหมาย เพราะ ข่าวสารการจราจรที่ได้รับฟัง มีแต่รายงานเข้ามายังสถานีว่าทุกเส้นทางมีสภาพการจราจรติดขัดตลอดสาย จนผู้ฟังที่กำลังขับขี่รถยนต์บนท้องถนนบางคนอาจต้องขับ แบบไม่มีมารยาท ไม่เคารพกฎจราจร แซงซ้ายแซงขวา เพื่อให้ถึงที่หมายทันตาม กำหนดเวลา จนอาจเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถยนต์อย่างนำหวาดเสียว หรือประมาท ก็ได้

2. ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดของสังคมจากปัญหาการจราจรติดขัด

แนวนโยบายหลักที่แท้จริงของรายการ จส.100 คือมุ่งแก้ไขปัญหาการจราจร โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ แต่โดยข้อเท็จจริง จส.100 สามารถแก้ไขปัญหาการจราจรได้มากนักน้อยเพียงใด ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ประกอบอีกมากมาย แต่ที่สำคัญความร่วมมือของผู้ขับขี่รถยนต์บนท้องถนนในการเคารพกฎจราจร วินัยเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ปัญหาการจราจรคลี่คลายลงไปได้ ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องมีการรักษาระเบียบ วินัยกฎจราจร ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

รายการ จส.100 ได้กลายเป็นทางออกที่จะระบายปัญหาการจราจรของคนกรุงเทพฯ ที่ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่บนท้องถนน นับเป็นผลสำเร็จที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมมีช่น้อย แม้ว่าปัญหาการจราจรยังไม่ได้รับการแก้ไขแต่ปัญหาทางจิตใจก็คงลดลงไปบ้างสำหรับคนกรุงเทพฯ

การผ่อนคลายปัญหาความเครียดของผู้ขับขี่ที่ก้าลังอยู่บนท้องถนน จากการที่โทรทัศน์เข้ามารายงานสภาพการจราจรนั้น เป็นผลพลอยได้ที่ดี ที่ได้จากรายการ จส.100 ได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยไม่ได้ตั้งใจ

3. ทำให้เกิดเครือข่ายการสื่อสารแบบใหม่ในสังคม

เนื่องจากมีผู้โทรทัศน์เข้ามารายงานข่าวสาร สภาพการจราจรผ่านสื่อวิทยุเพื่อรายงานแจ้งข่าวสารการจราจรสู่ผู้ฟังที่ขับขี่รถยนต์บนท้องถนน จนทราบสภาพการจราจรว่ามีสภาพอย่างไร มองไปบนถนนสายใดก็มีปัญหาติดขัดทุกเส้นทาง เพราะคนกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่บนท้องถนนจนเกิดความรู้สึกเป็นเพื่อนร่วมทางขณะรถติด มีความเอื้อเฟื้อระหว่างกัน มีน้ำใจแก่กัน

จากปัญหาการจราจรติดขัด ทำให้ จส.100 ได้สร้างเครือข่ายการสื่อสารแก่สังคม โดยทำให้ปัจเจกชนที่มีปัญหาใกล้เคียงกัน หรือมีปัญหาาร่วมกัน ได้รายงานข่าวสารการจราจร จนเกิดความคุ้นเคยทั้งที่ไม่เคยเห็นหน้าตากันมาก่อนได้ยินแต่เสียง เมื่อมีความคุ้นเคยกันมากขึ้นจึง เริ่มก่อตัวเป็นชมรม ในปัจจุบันนี้มีการรวมตัวกันของสมาชิก ซึ่งทุกชมรมมีวัตถุประสงค์ที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม เช่น ชมรมพิทักษ์จราจรเพื่อสังคม, กลุ่มสมาชิก จส.100 เป็นต้น นับได้ว่ารายการ จส.100 ได้ก่อให้เกิดเพื่อนร่วมทางอันเป็นหน้าที่ที่เป็นผลพลอยได้ที่ไม่คาดคิดมาก่อนในการให้ข่าวสารการจราจรสำหรับสังคม กลุ่มย่อยต่าง ๆ และปัจเจกบุคคลที่รับฟังจนเป็นผลดีที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ขับขี่รถยนต์ที่รับฟังรายการด้วยกัน จนรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่ม ชมรมต่าง ๆ ที่ทำประโยชน์ให้กับสังคมในการแก้ไขปัญหการจราจร

ในทางตรงกันข้าม การเกิดเครือข่ายการสื่อสารให้กับสังคมส่งผลสืบเนื่องในทางลบได้เช่นกัน ในกรณีที่มีผู้โทรศัพท์รายงานสภาพจราจรผิดข้อเท็จจริง จนทำให้ผู้กล้าส่งขับขี่รถยนต์เปลี่ยนเส้นทางในการเดินทางตามที่ได้รับการแนะนำจากผู้ดำเนินรายการ จส.100 หรือข่าวสารสภาพจราจรที่ได้รับฟังจากผู้รายงาน ซึ่งในบางครั้งข่าวสารการจราจรที่ได้รับรายงานเข้ามาจากผู้รายงานอาจผิดข้อเท็จจริง จนทำให้เดินทางออกนอกเส้นทาง ถึงที่หมายไม่ทันเวลา

4. ทำให้รู้เส้นทาง และหลบหลีกเส้นทาง

รายการ จส.100 ได้ทำหน้าที่ในการให้ข่าวสาร การจราจรแก่ผู้ฟังที่ขับขี่รถยนต์บนท้องถนนได้รับทราบสภาพการจราจรในกรุงเทพมหานคร อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ก่อนออกเดินทางหรือขณะเดินทาง เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกใช้เส้นทางให้ถึงที่หมายทันเวลาที่นัดหมายไว้ หรือหลีกเลี่ยงไปใช้เส้นทางที่มีสภาพการจราจรเบาบางกว่าที่จะใช้เส้นทางเดิมแต่แรก ด้วยการโทรศัพท์เข้ามาสอบถามเส้นทางจากเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ จส.100 ว่าควรใช้เส้นทางใดที่สะดวก รวดเร็วที่สุด หรือรับฟังการแนะนำเส้นทางจากผู้รายงาน

โทรศัพท์เข้ามาผ่านรายการ จส.100 เพื่อหลบหลีก หรือเลี่ยงไปใช้เส้นทางที่สะดวก รวดเร็ว นับได้ว่าเป็นผลพลอยได้ที่ดีจากรายการที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมทั้งทางจิตใจ เศรษฐกิจ ทรัพย์สินแก่กลุ่มย่อย บัณฑิตบุคคลที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่นในการเดินทาง จากทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประจำ จส.100

"ผมได้ทำหน้าที่เข้าเวรตั้งแต่เริ่มมีรายการ จส.100 เป็นคนแรก เมื่อเริ่มรายการใหม่ ๆ ก็สนุก ตื่นเต้นดี ไม่ค่อยมีคนโทรเข้ามามากนัก ต่อมาก็เริ่มมีคนโทรเข้ามามากขึ้น มีทั้งจริงบ้าง โกหกบ้าง จนตอนนี้รู้สึกเบื่อหน่ายแล้ว ผมทำหน้าที่ประสานงานกับศูนย์วิทยุข่ายต่าง ๆ ของกรมตำรวจเพื่อสอบถาม ตรวจสอบสภาพการจราจรและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประสานงานที่เข้ามาถามสภาพจราจร ข่าวไฟไหม้ อุบัติเหตุที่มีคนโทรเข้ามาถาม พร้อมทั้งคอยตอบคำถามจากผู้โทรเข้ามาในการให้คำแนะนำเส้นทาง สอบถามการใช้เส้นทางที่สะดวกและไม่ติดขัด"

(สืบทารวจตรี ประภาศิต สุนทรราช. สัมภาษณ์, 20 ตุลาคม 2534)

จะเห็นได้ว่า รายการ จส.100 ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับสังคมในการช่วยแก้ไขปัญหาการจราจรได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นผลพลอยได้ที่ดีให้แก่สังคม ประเทศชาติ ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาประจำ จส.100 ไว้ตอบคำถามจากผู้โทรเข้ามาสอบถาม หรือต้องการคำแนะนำในการใช้เส้นทาง เพื่อหลีกเลี่ยงเส้นทางที่มีการจราจรติดขัด หรือศึกษาเส้นทางก่อนออกเดินทาง

ผู้ขับขี่ยานพาหนะคาดหวังที่จะรับฟังรายการที่มีสาระ และมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันในการใช้รถใช้ถนนเพื่อให้ถึงที่หมายอย่างสะดวกสบายและรวดเร็ว ซึ่งเป็นหน้าที่อันชัดเจนของรายการ จส.100 ที่จะแจ้งข่าวสารการจราจรผ่านสถานีวิทยุ จส.100 สู่มุขที่กำสั่งขับขี่ยานพาหนะได้รับทราบสภาพการจราจร เพื่อให้เกิดปัญหาการจราจรคลี่คลายไปได้ในระดับหนึ่ง สำหรับผู้ที่ประสบปัญหาเดือดร้อนจากการจราจร ก็จะได้รับบริการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

แต่ในทางตรงกันข้าม ผลสืบเนื่องที่ทำให้รู้เส้นทาง หรือหลบหลีกเส้นทางตามที่ได้รับคำแนะนำ หรือจากการรายงานข่าวสารการจราจรนั้น ผิดพลาดหรือผิดข้อเท็จจริงในสภาพการจราจรบนถนนนั้น ๆ เมื่อผู้ขับขี่เปลี่ยนเส้นทางแล้วอาจจะส่งผลทำให้ไปถึงที่หมายล่าช้า ติดขัด เพราะรถยนต์ทุกคันต่างก็เปลี่ยนเส้นทางตามที่ได้รับคำแนะนำหรือรายงานเข้ามาผิดข้อเท็จจริง

5. ทำให้เกิดการเสริมสภาพภาพของบุคคลหรือสถาบัน

จากการที่ผู้ร่วมทำการสื่อสารที่ประกอบด้วย ผู้สื่อข่าวจราจร บริษัท แปซิฟิกคอร์ปอเรชัน จำกัด, ตำรวจประจำศูนย์ควบคุมการจราจร (บก.02) และประชาชนที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งรายการ นั้น ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมทำการสื่อสารในการสร้างชื่อเสียงของตนเอง หน่วยงาน สถาบัน ให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้ฟัง จนทำให้ประชาชนผู้โทรศัพท์เข้ามารายงานสภาพจราจรบางรายต้องใช้ชื่อนามแฝงในการรายงานเพราะไม่ต้องการสร้างชื่อเสียงของตนเองให้ใครรู้จักชื่อ-สกุลจริง แต่อยากให้ผู้รู้จักในชื่อแฝง

6. ทำให้เกิดเวทีในการแสดงความคิดเห็น

จากการที่ผู้ร่วมทำการสื่อสารโทรศัพท์เข้ามาร่วม แสดงความคิดเห็นในประเด็น ปัญหาสังคม พร้อมกับมีข้อเสนอแนะ เช่น แนะนำให้ผู้ฟังที่กำลังขับขี่รถยนต์ขณะนั้นให้ใช้เข็มขัดนิรภัยเพื่อความปลอดภัยขณะขับขี่ แนะนำให้มีการตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนออกเดินทางหรือให้ที่สาธารณะ เกี่ยวกับระบบประถานยาม้าขณะขับขี่ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสร้างเวทีในการแสดงความคิดเห็น

7. ทำให้เกิดกลไกในการกำหนดระเบียบทางสังคม

จากการที่มีผู้ร่วมทำการสื่อสารโดยโทรศัพท์เข้ามาแจ้งรายการ เปรียบเสมือน "ผู้สื่อข่าวสมัครเล่นประจำ จส.100" ที่เป็นหูเป็นตาให้กับหน่วยงานของ

รัฐ เมื่อพบเห็นผู้ขับขี่ยานที่กำลังทำผิดกฎจราจร เช่น ขับอย่างนำหวาดเสียว แชนซ้ายแชนขวา เบสี่ยนช่องเดินรถบ่อยครั้ง ก็จะมีผู้โทรศัพท์เข้ามาเพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปจับกุม ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดกฎจราจรมานั้น หรืออาจจะตักเตือนผู้ขับขี่รายนั้นออกอากาศทางสถานีวิทยุเพื่อให้ผู้ขับขี่รายอื่นได้ทราบ และคอยระมัดระวังจากผู้ขับขี่ที่ผิดกฎจราจร ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาสังคมได้ทางหนึ่ง

ดังนั้น การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของรายการ จส.100 มีบทบาทช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อเป็นสื่อกลาง กระจายเสียงในการช่วยลด บรรเทาปัญหาการจราจร และให้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ ถูกต้อง และรวดเร็ว ทำให้เกิดการยอมรับและเตรียมใจสภาพจราจรในกรุงเทพมหานคร โทรศัพท์เข้ามารายงาน ทำให้ผู้โทรเข้ามาผ่อนคลายสภาพจิตใจจากปัญหาการจราจรติดขัด และยังมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเพื่อนผู้ขับขี่ยานบนท้องถนนด้วยกัน จนกลายเป็นเพื่อนร่วมทางที่ประสบปัญหาการจราจรร่วมกัน และเกิดเครือข่ายการสื่อสารแบบในห่มานสังคมที่บุคคลต่าง ๆ รวมตัวกัน แนะนำเส้นทางที่สะดวกต่อการเดินทาง สร้างชื่อเสียงให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งรายการ เป็นเวทีในการแสดงความคิดเห็นแนะนำในประเด็นปัญหาสังคมต่าง ๆ พร้อมทั้งเป็นกลไกในการกำหนดระเบียบทางสังคม นับได้ว่ารายการ จส.100 ได้สร้างประโยชน์แก่ผู้ฟังที่ขับขี่ยานบนท้องถนน และสังคม